

عنوان: دعا برای فرج؛ موجب گشایش در امور

تولید شده در کارگروه تولید محتوای معاونت فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد

بهمن ۱۴۰۳

امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌فرمایند: أَكثِرُوا الدَّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجَكُمْ^۱

ترجمه اول: برای تعجیل در فرج، زیاد دعا کنید که فرج من فرج شما نیز هست.

ترجمه دوم: برای تعجیل در فرج، زیاد دعا کنید که این دعا، [موجب] فرج شماست.

نکته ای که در این روایت شریف وجود دارد این است که به تعبیر طلبگی، مشاراً إلیه کلمه «ذلک» در این روایت چیست؛ به عبارت خودمانی، ذلک به چه معناست و به چه چیز اشاره دارد؟ آیا صرف دعای برای فرج، موجب گشایش در کارهای انسانهاست یا فرج حضرت موجب گشایش در امور انسانهاست؟

قطعاً فرج حضرت، موجب گشایش در امور همه انسانها خواهد شد و این امری است که از بسیاری از روایات بر می‌آید و نکته جدیدی ندارد که حضرت در مقام اشاره به آن باشند. به نظر می‌آید حضرت در صدد بیان این مطلب هستند که حتی صرف دعا برای فرج، موجب گشایش در امور می‌شود. توضیح مطلب این که همه گشایش‌ها در زندگی انسان، چه مادی و چه غیر مادی، به برکت و با واسطه وجود امام است؛ «و بِیَمْنِهِ رِزْقَ الْوَرَى و بوجوده ثَبَّتَتِ الْأَرْضُ و السماء؛ بهم یرزق الله عباده»^۲ از برکت وجود او (یعنی حجت و نماینده الهی) مردم روزی می‌خورند و به خاطر هستی او آسمان و زمین برپاست. خداوند به واسطه اهل بیت علیهم السلام است که بندگان خود را روزی می‌دهد.

حاصل این که همه گشایشها در نظام هستی، به برکت وجود امام معصوم علیه السلام است. هر گشایشی که در زندگی انسان به وجود می‌آید، نوعی فرج برای اوست که از سوی اهل بیت علیهم السلام است. پس فرج، امری است دارای مراتب گوناگون. هر خیر و برکتی که به ما می‌رسد، نوعی فرج برای ماست که از سوی اهل بیت علیهم السلام حاصل می‌شود. حتی در جایی که یک حکومت ظالم یا دولت ظالم کنار می‌رود نوعی فرج محسوب می‌شود. بالاترین مرتبه فرج، ظهور حضرت ولیعصر عجل الله تعالی فرجه الشریف است که به واسطه آن، همه مشکلات

^۱ کمال‌الدین، ص ۴۸۵

^۲ بحار، ج ۲۳، ص ۱۹

بشریت حل خواهد شد. اگر ظهور صورت گیرد همه مشکلات اقتصادی، زیست محیطی، امنیتی، علمی، بهداشتی و ... در جهان حل خواهد شد؛ فقر در سراسر جهان ریشه کن خواهد شد، هیچ کویری نیست مگر این که سر سبز خواهد شد، تمام ابواب علم بر انسان گشوده خواهد شد، امنیت در سراسر جهان برقرار خواهد شد و ...؛ اما گشایشهای دیگر در مراتب پایین تر نیز نوعی فرج است که توسط اهل بیت علیهم السلام برای انسانها رقم می خورد. حال وقتی انسان برای فرج حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف که آخرین مرتبه فرج است، دعا می کند ممکن است دعای او در کوتاه مدت مستجاب نشود و ظهور رقم نخورد، اما از آنجا که خداوند و اهل بیت علیهم السلام لطف بیکران دارند و به واسطه این لطف، دعای هیچ دعا کننده ای را بی پاسخ نمی گذارند، گشایشهایی در امور شخصی انسان ایجاد می کنند و گره های او را می گشایند.

حاصل این که دعای فوق را به هر دو صورت می توان ترجمه کرد: هم می توان گفت، فرج حضرت، موجب گشایش امور انسان می شود و هم می توان گفت زیاد دعا کردن برای فرج، موجب گشایش امور انسان می شود.